

Side, at naar man faaer et Svar som det, der her foreligger, er der en temmelig stærk Opfordring for Rigsdagen til at tage under Overveielse, om man ikke med eet Slag skal overhugge Knuden og søge at realisere dette Activ. Jeg nærer ingen Tvivl om — ialfald har jeg en meget stærk Tro til — at Communalbestyrelsen, naar den seer, det er Alvor, nok vil træde til, hvis den maa finde, at Indretningen i og for sig er en Velgjerning imod Hovedstadens Befolkning, som den repræsenterer. Hvis Communalbestyrelsen derimod ikke nærede en saadan Anskuelse med Hensyn til denne Institutions Betydning, maatte man sige, at Sagen ogsaa laa udenfor den, og lad os da opløse det Hele. Saameget forekommer mig ialfald indlysende, at nogen særlig Opgave for Staten kan denne Institution ikke være ifølge hele sin Natur og hele sit Væsen.

Frelund: Den ærede Finantsminister svarede mig paa de Bemærkninger jeg foremsatte, at han troede, jeg gjorde Bestyrelsen af Assistentshuset uret, idet han var overbevist om, at det blev drevet godt. Hvis den Tro, som den ærede Minister saaledes udtalte, er grundet paa en Undersøgelse af, hvorledes Anstalten bliver drevet, og paa et nøiere Kjendskab til dette Forhold, vil jeg høre mig derfor, men ellers hører jeg mig ikke for en saadan Udtalelse. Den ærede Minister søgte en Undskyldning i den menige Mands ringe Omsigt og Uvidenhed, men jeg troer, at han, hvor uvidende han end ellers kan være, i Grunden godt forstaaer at beregne sin egen Fordeel, og paa Smaapenge forstaaer han sig meget godt. Da man paa Assistentshuset kan faae Laan til 12 pCt., medens man paa andre Steder maa betale indtil 100 pCt., forekommer det mig at være indlysende, at man ubetinget vilde søge hen til Assistentshuset, hvis man der blev behandlet ligesaa godt, net og høflig som andre Steder. Nu søge Mange imidlertid ikke almindelig hen til Assistentshuset; men man søger hen paa Steder, hvor man maa give 30, 40—50 pCt. og derover (Vilke: 100 pCt.), ja, 100 pCt. Skal Assistentshuset være en Statsanstalt, kan man

med Billighed forlange, at det skal være til Nytte for Befolkningen, men denne Nytte er ikke stor, idetmindste er den ikke paa nogen Maade saa stor, som den vilde være, hvis Anstalten blev ordentlig bestyret. Da vilde Anstalten med den Driftscapital, den har, kunne trykke de andre Anstalter ned, saaledes at de idetmindste maatte staae meget af, saa at de ikke kunde faae saa mange Gange høiere Renter end Assistentshuset. Særligt er det bekendt nok, at Assistentshuset ikke staaer aabent længe nok om Dagen, idet det paa en vis Tid af Aaret kun er aabent fra Morgen til lidt over Middag, medens der paa anden Tid af Aaret er to Contoirtider. Det er en Mangel, at Fattigfolk, hvis Tid er Penge, ikke til enhver Tid paa Dagen kan gaae hen at laane paa Assistentshuset. Den Høflighed, hvormed Folk blive behandlede der, skal jeg ikke nu nærmere omtale. Assistentshuset har desuden et meget betydeligt Privilegium, som de andre Laanecontoirer ikke have, nemlig det Privilegium, at det kan kjøbe saa mange Tyvekoster, det vil, uden at behøve at betale derfor. Der kunne Tyve pantsætte deres Koster, og man kan maaskee nok faae Tyvene grebne, men man kan ikke faae det Stjaalne igjen uden at betale den Sum, hvorfor det er pantsat.

Winther: Jeg troer, den høitærede Finantsminister har Ret i, at det for en stor Deel ligger hos den fattige Befolkning selv, at den ikke nyder godt af Assistentshuset, idet den tyer til de private Laanecontoirer. Den ærede Minister nævnte imidlertid i Forbindelse hermed et Forhold, hvorpaa jeg troer, man burde lægge megen Vægt; det er, at Fattigfolk tage, hvad der ligger dem nærmest, og henvende sig der, hvor de nærmest fra deres Bopæl kunne faae deres Panter udsatte. Dette forekommer mig at tyde hen paa, at der burde være flere Steder, end der allerede nu er, hvor den fattige Befolkning med Lethed kunde gaae hen for at erholde Laan fra den offentlige Anstalt. Jeg troer derfor, at een af de Ting, som den høitærede Ministers Opmærksomhed skulde være henvendt paa i den her omhandlede Henseende, var at etablere flere af de Contoirer, hvor man kan